

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Yhteiskuntapolitiikan laitos	
Tekijä-Författare-Author Sairinen, Rauno			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Regulatory Reform of the Finnish Environmental Policy. Making the EIA-law, CO2-taxation and Voluntary Agreements			
Oppiaine-Läroämne-Subject Sosiaalipolitiikka			
Työn laji-Arbetets art-Level Väitöskirja		Aika-Datum-Month and year 2000-03-25	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 206
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Viimeisen kahden vuosikymmenen aikana Eurooppalaisessa ympäristöpolitiikassa on tapahtunut julkisen ohjauksen uudistuminen (regulatory reform). Tämä tarkoittaa, että erityyppisiä uusia ohjauskeinoja, kuten taloudellinen ohjaus, uudet suunnittelun välineet, vapaaehtoiset lähestymistavat, on otettu käyttöön. Tässä tutkimuksessa kysytään kuinka tämä 'ohjausreformi' on edennyt Suomessa. Kuinka uusia ohjauskeinoja on valittu, muotoiltu ja käytetty, ja minkälaiset poliittiset, hallinnolliset ja ideologiset tekijät ovat vaikuttaneet näiden keinojen kehittymiseen?</p> <p>Tutkimustehtävä jakaantuu neljää alatehtävään: 1) teoreettisen viitekehyksen luomisessa yhdistetään Linderin ja Petersin ohjauskeinojen valinnan teoriaa, Jänicken politiikan selitysmallia, Foucault'n 'governmentality' ('hallinnamentaliteetti') teoriaa ja poliittisten kulttuurien käsitteitä. Lisäksi kehitetään 'environmental governmentality' käsite, jota sovelletaan ympäristöstrategioiden kehityksen analyysiin. 'Ympäristöpoliittinen hallinnamentaliteetti' sisältää neljä ulottuvuutta: institutionaaliset suhteet, politiikan ja hallinnon kulttuurit, tieto/valta suhteet sekä normalisaation ja intensiivistymisen vaikutukset. 2) Suomen ympäristöohjauksen ja siihen liittyvien politiikan tyylien historiallinen analyysi tarjoaa taustainformaatiota kansallisista institutionaalisista olosuhteista sekä poliittisista ja hallinnollista kulttuureista. Analyysin lopullisena tarkoituksena on ymmärtää uusien ohjauskeinojen roolia Suomen ympäristöpolitiikassa parin viime vuosikymmenen aikana. Suomalainen ympäristöpolitiikan tyyli jaetaan 'konsensuaaliseen' saastepolitiikkaan ja 'konfliktiseen' luonnonsuojelupolitiikkaan. 3) Tehdyt tapaustutkimukset koskevat YVA-lain valmistelua 1982-1994, CO2-veron muotoutumista 1989-96 ja vapaaehtoisten sopimusten käyttöä 1987-1999. 4) Johtopäätöksissä tehdään yleisempiä tulkintoja 'ohjausreformin' piirteistä ja hallintamentaliteettia koskevista vallankäytön vaikutuksista Suomessa.</p> <p>Uusien ohjauskeinojen omaksuminen ei ole ollut helppo prosessi Suomessa. Niitä ei ole käytetty yhteisten strategioiden tai 'hallintamentaliteetin' ohjaamana, vaan enemmän kokeilunhalusta (vapaaehtoiset sopimukset), tilannekohtaisten valtasuhteiden vuoksi (CO2-vero) tai kansainvälisen paineen takia (YVA-laki). Vallitseva hallintamentaliteetti on pääosin suuntautunut perinteiseen oikeudelliseen sääntelyyn. 1990-luvulla uusien ohjauskeinojen käyttö on kuitenkin muuttanut suomalaista ohjausjärjestelmää paljon. Voidaankin sanoa, että saadut kokemukset ovat 'normalisoineet' ohjausreformin. Samalla ympäristöohjaus on intensiivistynyt eli sillä puututaan entistä laajemmin ja syvemmin ihmisten ja yritysten toimintoihin.</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			